כרים וכסתות דרבנן נינהו ותנן היתה א] של עור נותן עליה מים עד שתכלה אלא אמר רבא כל כיבוס דלית ליה כסכוס לא שמיה כיבוס והא דאמר רב חייא בר אשי זימנין סגיאין הוה קאימנא קמיה דרב ושכשיכי ליה מסאניה במיא *שכשוך אין אבל *כבוס לא אי ב] ברכין ולדברי הכל אי בקשין ולאחרים, אי הכי בגד נמי? בגד שרייתו זהו כיבוסו ג] [רבא לטעמיה דאמר רבא זרק סודר למים חייב [זרק ד] *פשתן למים חייב בשלמא סודר ה] עביד כיבוס] אלא *זרע פשתן מ"ט וכ"ת משום דמקדח אי הכי חיטי ושערי נמי? הנך אית להו רירי, א"ה שלחים נמי? התם קעביד לישה} דרש רבא מותר לכבס מנעל בשבת א"ל רב פפא לרבא והא"ר חייא בר אשי זימנין סגיאין הוה קאימנא קמיה דרב ושכשיכי ליה מסאני במיא, שכשוך אין אבל כיבוס לא? הדר אוקי רבא אמורא עליה ודרש *דברים שאמרתי לפניכם טעות הם בידי ברם כך אמרו שכשוך מותר *כיבוס אסור: הכיבוס במקום קדוש כו': מנא הני מילי דת"ר תכבס במקום קדוש, ו] שבירת כלי חרס מנין? ת"ל °וכלי חרס אשר תבושל בו ישבר, מריקה ושטיפה בכלי נחשת מנין ת"ל °ואם בכלי נחשת בושלה ומורק ושוטף במים: זה חומר בחטאת כו': ותו ליכא והאיכא ז] שנכנס דמה (לפני ו) לפנים בחטאות החיצונות ח] שאם נכנס דמה (לפני ו) לפנים פסולה? כר"ע דאמר *כל דמים שנכנסו להיכל לכפר ט] פסולה, שכן מכפרין על חייבי כריתות בחטאת דשמיעת הקול י] שכן טעונה ארבע מתנות כר' ישמעאל דאמר *כל דמים טעונין ד' מתנות יא] על ד' קרנות? וליטעמיך האיכא קרן (בדם) האיכא אצבע °האיכא חודה, אלא *חד מתרי *תלתא חומרי נקט:

מתני' בגד שיצא חוץ לקלעים נכנס ומכבסו במקום קדוש, נטמא חוץ לקלעים קורעו יב] ונכנס ומכבסו במקום קדוש, כלי חרס שיצא חוץ לקלעים נכנס ושוברו במקום קדוש, נטמא חוץ לקלעים נוקבו ונכנס ושוברו במקום קדוש, כלי נחשת שיצא חוץ לקלעים נכנס ומורקו ושוטפו במקום קדוש, נטמא חוץ לקלעים פוחתו ונכנס ומורקו ושוטפו במקום קדוש:

גמ' מתקיף לה רבינא קורעו, בגד אמר רחמנא יג] ולאו בגד הוא? דמשייר ביה כדי מעפורת איני והאמר *רב הונא ל"ש אלא שלא שייר בהכדי מעפורת אבל שייר בהכדי מעפורת חבור הוי? מדרבנן

כרים וכסתות דרבנן נינהו . דאין עושין אותן אלא מעור רך שיהא נוח לישכב עליו : **כסכוס** . משפשף לדו זה על לדו יד] זה כדרך המכבס בגדים אוחז הבגד בשתי ידיו ומשפשף : **לא שמיה כיבוס** . הילכך נותן עליו מים עד שתכלה שרי בעור ואפילו רך ולקמן פריך אי הכי בגד נמי כיבוס לא [הוי אלא] על ידי כסכוס : **בגד נמי** . יתן עליו מים טו] ולימא תנא מקנאה בסמרטוט : טז] **זרע פשתן במים חייב** . כדמפרש ואזיל : **דמיקדח** . צומח במים והויא לה זריעה : הכי גרסינן אי הכי חיטי ושערי נמי הנך אית להו רירא אי הכי שלחים נמי התם קעביד לישה : **הנך אית להו רירא**. זרע פשתן במים נפקא רירא מיניה ומדבקי אהדדי : **אי הכי שלחים נמי** . אי משום דמדבקי בריריהו יז] מחייבין להו בשלחים נמי עורות שאינן עבודין ונתנן במים רירא קנפקא מינייהו: **ומשני התם**. גבי זרע פשתני מדבקת ברירא דנפקי מינייהו הוי תולדות לישה אבל שלחים לא שייכא בדיבוקא דידהו ענין לישה : **אמר ליה רב פפא** . לאחר שישב לו המתורגמן : **הדר אוקי**. באותה שעה חזר ואמר למתורגמן עמוד והשמע לרבים שאני חוזר בי ממה שדרשתי : **וכלי חרס** . בתר כיבוס כתיב : **והאיכא** . אכתי חומר בחטאת שהרי יש בהן יח] דמן נכנס לפנים מה שאין כן בשאר קדשים : **ומשני** בחטאות החיצונות קאמרינן : **ופרכינן** בחטאות החיצונות נמי איכא שאם נכנס דמה לפנים פסולה . כדכתיב (ויקרא ו) וכל חטאת אשר יובא : **ומשני כרבי עקיבא**. סבירא ליה לתנא דידן : **דאמר כל דמים כו'**. בכל הזבחים שנתערבו (לעיל דף פא:) : **והאיכא שכן טעונה ארבע מתנות** . מפוסקות ושאר קדשים *שתי מתנות שהן ארבע ואין בהן אלא פיסוק שתי מתנות : **כר' ישמעאל** . דאמר באיזהו מקומן (לעיל דף נג:) כל הדמים טעונין פיסוק ארבע מתנות לד' קרנות : **ופרכינן** לר' ישמעאל איכא יט] חומר בחטאת שהוא טעון ארבע קרנות : **וליטעמיך טובא איכא** . שהרי חטאת טעונה קרן ושאר דמים ניתנין למטה מן החוט והאיכא שטעונה אצבע ושאר דמים נזרקין מן הכלי מרחוק למזבח וטעונה חודה של קרן מה שאין כן בשאר דמים : **מתני' בגד** . שניתז עליו דם חטאת ויצא חוץ לקלעים : **נכנס** . לעזרה ומכבסו במקום קדוש : **נטמא חוץ לקלעים** . לאחר שיצא ואי אפשר להכניס טומאה לעזרה : **קורעו** . וטהור כא] *מטומאה ומותר להכניסו ונכנס ומכבסו במקום קדוש : **נוקבו** . לטהרו מטומאתו : **פוחתו**. דכלי מתכות אינו טהור בנקב כל דהו אלא בנקב גדול: **גמ'** כב] **בגד אמר רחמנא**. שיהא שם בגד עליו בשעת כיבוסו : **דמשייר ביה** . שלא יבדיל את הקרע על פני כולו לחלוק את הבגד לשנים אלא משייר בו כדי רוחב סודר דמטומאתו טהור הואיל ונקרע רובו וכיון ששייר בו כדי מעפורת ראוי לחברו ושמו עליו ובגד קרינן ביה : **והאמר רב הונא** . בפרק העור והרוטב (חולין דף קכג:) לא שנו דטלית טמאה שהתחיל בה כג] לקורעו כיון שנקרע רובה טהורה אלא שלא שייר באותה מיעוט כדי מעפורת : **אבל שייר בה כדי מעפורת חיבור הוי** . ועדיין הוא בטומאתו :

מדרבנן

ברשות הרבים ולא משום שרייתן זהו כיבוסן דלדרך מיטוף הוא ומהאי טעמא נמי שרי לקנח ידיו במפה בשבת : **אי הכי שלחים נמי** . ה"ר חיים גריס *שחלים כד]: **אלא מתרי תלת חומרי נקט**. תימה מ"מ קשה זה חומר דמשמע זה חומר ותו לא כדדייקינן בפ' הזהב (ב"מ דף נח:) [גבי] אלו דברים שאין להם אונאה בשלמא הדיוט זה חומר ותו לא אלא הקדש זה חומר ותו לא ומיהו בלאו הכי קשה התם מאי קאמר בשלמא הדיוט זה חומר ותו לא אכתי איכא כה] (בעי) תשלומי כפל דאיתיה בהדיוט וליתיה בהקדש ושומר חנם שנשבע להדיוט ואין נשבע להקדש ואית דלא כו] גרס התם ותו לא והכי פירושא בשלמא בהדיוט שייך למיתני זה חומר לפי שמועטות חומרות של הדיוט משל הקדש וכשמולא כז] [חומרא] שייך למיתני זה חומר עליה אבל חומרי דהקדש משל הדיוט נפישן ואינו שום חידוש דליתני עלה זה חומר ולפירוש זה ניחא הכא וכן במסכת ערכין בפרק האומר משקלי עלי (דף יט:) דקתני זה חומר בנדרים מבערכין ובגמ' חשיב טפי מברייתא ואי גרסינן ותו לא יש לפרש משום דחומרא כח] באונאה שכיחא אבל חומרא דחיוב ד' וה' וכפל ושבועת שומר חנם ותשלומי שומר שכר לא שכיח כט] האי חומרא בהדיוט אלא הקדש זה חומר ותו לא אכתי איכא טובא דשכיחי ולפירוש זה לא מיתרצא הך דשמעתין והאיך דערכין*: **לא** שנו אלא שלא שייר בה כדי מעפורת אבל שייר בה כדי מעפורת חיבור . מילתיה דר"ה איתמר בהעור והרוטב (חולין דף קכג:) אההיא דטלית שהתחיל בה לקורעה כיון שנקרע בה רובה שוב אינו חיבור וטהורה ומשמע דטהורה לגמרי ותימה אמאי אינה טמאה מגע מדרס כדאמר בפ' בהמה המקשה (שם דף עג:) שלשה על שלשה שנחלק טהורה מן המדרס אבל טמאה מגע מדרס דברי רבי מאיר ומסיק התם בשלש על שלש הבאות מבגד גדול לטלי טלאה בשעת פרישתן מאביהן מקבלות טומאה מאביהן ואפי' מיירי הך דטלית בשלא נטמאה מדרס אלא מגע טומאה בעלמא מ"מ כל כמה דאשתייר בה שלש על שלש שהוא שיעור טומאת מגע לא פקעה מינה טומאת מגע ואי לאו הך דשמעתין הוה מלינן למימר דטהורה דקתני מן המדרס קאמר והא דלא קתני ל] אבל טמא מגע מדרס כדקתני בבהמה המקשה משום דלא נחת להשמיע חידוש של לא] *טהרה אלא קמ"ל אע"ג לב] דטלית גדולה (הרבה יותר) עדיין יותר מג' על ג' אפ"ה טהורה מן המדרס הואיל ולא חזיא למלאכתו הראשונה *)[להשתמש] אבל קשה מהך שמעתא דאי לא פקעה מינה טומאת מגע היאך מכניסו הא אכתי טמא הוא מ"מ

*) כ"ה בס"י

עין משפט
נר מצוה

ר"ע ירק כרתי דלפירש"י לא מתיישב יפה דלא שייך בשור רירא. רש"ק

נ"ק מ"ז

לג א ב מיי' פכ"ב מהל' שבת הל' יח טוש"ע א"ח סי' שב סעיף ט : [בב] [מיי' פ"ח מהלכות שבת הל' מו טוש"ע א"ח סי' שמ סעיף יב וסי' שלו סעיף יא] :

לד ג מיי' פ"ח מהל' מעשה הקרבנות הלכה יט :

ס"א זרק

לה ד ה מיי' שם הל' כח:

לו ו מיי' שם הל' יט :

נושא
כיבוס מנעל בשבת

נושא
מקורות דבדינן מקום קדוש
1: 1) כיבוס בגד מדם חטאת
2) שבירת כלי חרס שבישלו בהם חטאת
3) מריקה ושטיפה של כלי נחושת שבישל בה חטאת
[ועי' תוס' ערכין כ. ד"ה פ"ך חומר]

נושא/מבנה
△ (מזקב)
קושיות על הא דקתני דרק כיבוס הוא החומרא שנמצא בחטאת מאשר שאר קדשים, והא איכא עוד חומרות בחטאת
נ"ק מ"ז

▽ תשובות

[לעיל יבמות מח: וש"נ]

נושא/מבנה
◇ בגדים וכלים דבעו טיפול בעזרה מה דינם אם יצאו ונטמאו מה הטיפול הדרוש כדי שיהיה אפשר להכניסם חזרה לעזרה כדי לטפל בהם מאחר שיש איסור להכניס דברים טמאים לעזרה

נושא/מבנה
△ קושיות על התרוות שהוזכרו במתני' בטיפול הכלים שנטמאו

נ"ל של טומאה אלא קמ"ל דאע"ג דעדיין הטלית גדולה הרבה יותר מג'. ועיין בר"ש בפ"ח דכלים מ"ח

מסורת הש"ס

[נ"ל כסכוסי וכן איתא בשאלתות פרשת מצורע סי' פ"ח]

[נ"ל זרע פשתן וכ"א בשאלתות שם]

אחרי הסוגי"א הגמ' ממשיכה בדינן כיבוס עור. בתוך הסוגיים הגמ' מבררת הא דאסר רבא לזרוק פשתן במים בשבת

[שבת סג: וש"נ]

[בשאלתות איתא כסכוסי]

נ"ל שני בשתי מתנות נ"ק

[לעיל נג.]

נ"ל ותלתא נ"ק

◆

גליון הש"ס

גמ' כלאיכא חודה . עיין לעיל דף נג ע"ב תוס' ד"ה וקרן :

נ"ל מטומאתו נ"ק

[חולין קכג: ע"ש]

שיטה מקובצת

א] היתה על של עור : ב] אי בעית אימא ברכין ולדברי הכל אי בעית אימא בקשין : ג] ואודא רבא : ד] זרק זרע פשתן : ה] סודר שרייתו זהו כיבוסו אלא תיבת עביד כיבוס ל"ש ונמחק : ו] קדוש למדנו לכיבוס במקום קדוש שבירת : ז] האיכא דנכנס : ח] החיצונות קאמרינן חיצונות נמי שאם : ט] פסולים שכן : י] הקול דשבועת ביטוי שכן : יא] מתנות האיכא על ד' קרן האיכא תיבת בדם נמחק : יב] קורעו ונכנס : יג] רחמנא ולא שירי בגד דמשייר ביה תיבות ולאו הוא נמחק : יד] צדו של זה : טו] מים ובלא כיסכוס ואמאי : טז] זרק זרע : יז] מחייבת להו בשלחים נמי היינו עורות : יח] בהן דדמן נכנס לפנים מה שאין כן בשאר קדשים : יט] איכא נמי חומר : כ] החוט והא איכא שטעונה : כא] וטהור מטומאתו : כב] מה"ד קורעו . בתמיהה הס"ד ומה"ד בגד : כג] בה לקורעה כיון : כד] שהלים . פי' והן מין זרעים דאית בהו רירא ולפי' רש"י ז"ל קשה והקארי לה מאי קאמר לה מה ענין שלחים אצל זרעים . מהר"פ ז"ל : כה] כס : כו] דלא גרסי התם : כז] וכשמוצא חומרא : כח] דחומרא דאונאה : כט] לא שכיח ולהכי פריך בשלמא הדיוט זה חומר ותו לא דליכא דשכיחא אלא כו' : ל] דלא קתני אחר כן טמא תיבת אבל ל"ש : לא] של טומאה תיבת טהרה נמחק : לב] דטלית גדולה הרבה עדיין יותר מג' :